

COLOFON

VPW Nederland

Palestrinastraat 1 b

3533 EH UTRECHT

Tel. 030 2933315

info@vpwinfo.nl

Contributie: ING 3037279 t.n.v. VPW Nederland

Website van de gezamenlijke VPW's: www.vpwinfo.nl

VPW Breda

Bestuur:

Voorzitter: Wiel Hacking

Secretaris: Frans Vermeulen

Penningmeester: Ria van Oorscot-van Overveld

Lid: Jan Hopman

Contributie: ING 4311973 t.n.v. Penningmeester VPW-Breda

Redactie Periodiek

Henk Berflo

Peter Derks

Frans Vermeulen

Jan van Steenoven

Redactieadres

J. v. Steenoven

Margrietstraat 31, 4891 XA Rijsbergen

jan.vansteenoven@kpnplanet.nl

Periodiek verschijnt driemaal per jaar.

Losse nummers €5.

Adreswijziging

Doorgeven aan het secretariaat van de VPW Breda, p.a. Florahove 24, 4702 EZ Roosendaal,
of via e-mailadres: fdvermeulen@home.nl.

INHOUD

Blz

Colofon	1
Inhoudsopgave	2
Van de redactie (Frans Vermeulen)	3
Zinzoekers: THOMAS Oosterhout (Hennie van Hattum)	4
Zinzoekers: Op zoek naar de 'Spirit' in Roosendaal (Marjeet Verbeek)	7
Zinzoekers: Voedsel voor de ziel (Trudy Frickel en Gerard Oostveen)	11
Wie is heilig voor mij? (thema derde editie, september 2012)	12
Gewoon anders, anders dan gewoon (Bert Thönissen)	13
Filmrecensie 'Il y a longtemps que je t'aime' (Wiel Hacking)	16
Verslag van de algemene ledenvergadering van 2 mei 2012 (Frans Vermeulen)	18
Ledenlijst VPW-Breda dd 31 mei 2012	21

ZINZOEKERS

Een merkwaardig woord: zinzoeker. Ik heb het in 2006 voor het eerst horen gebruiken, toen ik lid werd van de beleidsgroep catechese Roosendaal. Voordien was ik zo nu en dan ook al een "zinzoeker", wanneer ik een quiz- of cryptofilippine oploste. De zin die ik dan vond kon ik opsturen. Je kon er een prijsje mee winnen.

Eenmaal lid van de beleidsgroep spookte dat woord geregeld door de vergaderruimte: zinzoekers hier, zinzoekers daar. Wat zijn mensen toch knap in het verzinnen van nieuwe woorden! In mijn Van Dale vond ik het niet terug. Maar na enige tijd was ik eraan gewend en eerlijk gezegd vind ik nu ook: "koning, keizer, kardinaal, zinzoekers zijn we allemaal!" Toch blijft er bij mij nog wel een restje twijfel achter: is het woord 'zinzoeker' niet ook een projectie vanuit een kerk die meent de geloofspuzzel" te hebben opgelost? Zouden al die ex-kerkelijken wel passen in die nieuwe categorie? Misschien herkennen ze zich er niet in.

Daarom vond de redactie het een goed idee om er een thema van te maken. Voor de scribenten een hele kluit en niet iedereen haalde de eindstreep. Maar wát een openbaring haalden we ermee in huis! De verhalen van Hennie van Hattum, Marjeet Verbeek, Trudy Frickel en Gerard Oostveen nemen ons mee in de wondere wereld van zinzoekers. Die was in de vorige eeuw nog niet zo evident. Mankeert er misschien iets aan onze maatschappij? Aan onze kerk misschien? Gaat eenieder zijns weegs of is er juist een nieuwe vorm van saamhorigheid en godsvertrouwen op komst, dwars tegen de stroom in? En reageren we daar dan alert op? Ik hoop het.

Bert Thönissen neemt ons mee naar zijn werkplek bij de zusters in Oudenbosch, een boeiend verhaal, anders dan vanuit een parochie en toch ook gewoon. Wiel Hacking zond ons een filmrecensie en vond het nieuwe woord 'biechtmoeder' uit. Tja, waarom eigenlijk niet? En natuurlijk krijgt u van mij het verslag van de laatste algemene ledenvergadering. Het is er dan toch van gekomen: we hebben een nieuw bestuur. Eindelijk!

Maar we zijn er nog niet: de redactie ziet uit naar een vijfde lid. Wie meldt zich? Voorts hopen we op collega's die in de pen klimmen om ons te vertellen wie voor hen heilig zijn en waarom.

En dan de namenlijst van de VPW-Breda, waarom de algemene ledenvergadering vroeg. Onze afdeling telt momenteel 105 leden, waarvan 44 met emeritaat.

Tussen haakjes: deze editie had eigenlijk eind mei bij u in de bus moeten liggen. Maar ja, ook de redactie kampt wel eens met tegenvallers.

Tenslotte: aanstaande 7 juni spreekt Erik Borgman ons, ondanks alle misère op het kerkelijk erf, bemoedigend toe. Dat weet ik nu al, want de titel van zijn voordracht luidt: "**Never waste a good crisis!**" Ja, goochelen met woorden, dat gaat ons, pastores, goed af. Misschien zien in Utrecht weer nieuwe woorden het licht. Ik houd u op de hoogte.

Wij wensen u wederom veel leesplezier!

ZINZOEKERS

We legden aan de scribenten de volgende vragen voor:

1. Hoe ben je **persoonlijk betrokken** bij activiteiten voor **zinzoekers**?
2. Kun je iets vertellen over **je eigen ervaringen** op dat gebied van pastoraat, ook als het gaat om de **vitaliteit** die beoogd wordt middels nieuwe vormen van samenwerking?
3. **Waar zet je geloofsgemeenschap op in** om zinzoekers te bereiken? (speerpunten van beleid)
4. Waar **loopt** je geloofsgemeenschap **tegen aan** en welke **resultaten** zijn er tot dusver?
5. Welke **begeleiding en ondersteuning** ondervinden jullie daarbij van binnen en buiten de bisdomleiding?

Het aantal bijdragen bleef beperkt, maar de wel geleverde artikelen geven ons toch een diep inzicht hoe mensen op de dag van vandaag op zoek zijn naar zin in hun leven.

THOMAS OOSTERHOUT

Van profiel naar programma en verder

door: Hennie van Hattum

Ongeveer zeven jaren geleden startte in de Mariakerk in Oosterhout onder de bezielende leiding van Franck Ploum het 'Thomas profiel'. Onder leiding van aanvankelijk één en later twee full-time pastoraal werkenden moest het Thomasprofiel het thuis worden voor twee doelgroepen: parochianen die 'kerken' in de Mariakerk en spirituele zoekers, kortweg zinzoekers genoemd. Wat is er gebeurd in die zeven jaar en hoe ziet Thomas er nu uit?

Twee sporen

Bij de start van Thomas Geloof en Cultuur werd ingezet op een 'twee sporen beleid'. De 'vierende gemeenschap' van de Mariakerk richtte zich doelbewust, doordacht en daadkrachtig, op passanten, voorbijgangers en zinzoekers. Een 'twee sporen beleid' dat werd ingegeven door de hoop dat zinzoekers en parochianen die elkaar ontmoeten, elkaar zouden inspireren. Onuitgesproken daarbij bleef de hoop dat zinzoekers zich zouden engageren met de steeds kleiner en ouder wordende parochiële geloofsgemeenschap. Thomas moest een nieuwe impuls geven, en op basis van de inhoud, zou zich een nieuwe, jongere gemeenschap vormen. De Mariakerk werd verbouwd om de ontmoeting tussen de twee groepen te faciliteren. Naast een liturgische ruimte werd een pleisterplaats gecreëerd, ruimte voor ontmoeting op het snijvlak van kunst, cultuur, geloof en spiritualiteit.

Zeven jaar na de start van Thomas is het woordje 'profiel' verdwenen. Zo ongeveer in het midden van die zeven jaren moest de conclusie worden getrokken dat de twee doelgroepen wel werden bereikt maar dat parochianen en passerende zinzoekers nauwelijks geïnteresseerd raakten in elkaar. Thomas ontwikkelde zich verder in de richting van een

breed programma voor zinzoekers, gedragen door een pastor en vrijwilligers van de Mariakerk.

Nu, na zeven jaar, maakt de Mariakerk onderdeel uit van de Catharinaparochie, de grote parochie die is ontstaan na het samenvoegen van zeven parochies in Oosterhout en de kerkdorpen. Thomas is een programma geworden dat deel uitmaakt van het pastoraat van de Catharinaparochie en opnieuw lijkt er verandering op komst.

Thomas in 2012

Hoe werkt Thomas nu binnen die grote parochie? Wat is er opgebouwd in de afgelopen jaren en met welke mensen? Is er de afgelopen jaren iets van gemeenschap ontstaan en hoe ziet die er dan uit? Thomas werkt met een programmagroep die nu bestaat uit acht personen die zich in de loop van de jaren, zoekend naar zin, vrijwillig hebben aangesloten. Deze groep groeit nog steeds en de leden ervan steken veel tijd en energie in Thomas. Typerend voor de groep is dat zij bestaat uit 'zoekers' die ook 'zin willen geven', en daar werk van willen maken ook voor anderen. De groep bestaat niet langer uit louter parochiële vrijwilligers maar heeft zich aangevuld met mensen die zich door Thomas aangesproken voelden. De samenstelling van de groep is zeer divers. Opmerkelijk is wel dat de spiritualiteit van bijna alle leden van de groep - in meer of mindere mate - wortelt in de christelijke traditie.

De leden van de groep brengen hun eigen authentieke vragen en interesses in en zetten die met veel creativiteit om tot een Thomas programma. Bij het uitvoeren van dit programma springen andere vrijwilligers - waarvan velen van oudsher verbonden aan de Mariakerk - bij. Gastvrouwen, een coördinator, een boekhoudster, de beheerder van het gebouw, een technische man: een groep van ongeveer tien personen werkt mee bij de uitvoering van het programma.

Naast de programmagroep wordt Thomas gedragen door een vaste kunstcommissie

en een liturgiegroep van drie personen die de maandelijkse Thomasviering verzorgt.

Het zijn deze die groepen, waarvan de pastoraal werkster deel uitmaakt, die de kern vormen van het Thomasprogramma. Zij inspireren de bezoekers en passanten en brengen mensen mee uit hun eigen netwerken. De Mariakerk is door de activiteiten van het Thomas programma een kerk vol leven waarvan de deuren - in tegenstelling tot veel andere kerken - dagelijks openstaan.

In financieel opzicht werd het programma voorheen gedragen door de Mariakerk en nu door de Catharinaparochie. De inkomsten van het programma (entreegeld), dekken samen met schenkingen, vrije gaven en subsidies de kosten.

Binnen de groepen die het Thomasprogramma dragen, tussen de groepen, en tussen de vaste bezoekers groeit zeker een verwantschap, een 'samen optrekken' vanuit een gedeeld doel. Heel voorzichtig zou je het een nieuw gemeenschapsgevoel kunt noemen. Heel voorzichtig, want binnen het gezamenlijk werk is veel respect en ruimte nodig voor verschil en zorgvuldige aandacht om elkaar te leren verstaan.

Thomas in de Oosterhoutse Gemeenschap

Oosterhout is een klein provinciestadje met een rijk cultureel en maatschappelijk leven. Binnen die gemeenschap neemt Thomas een heel eigen plaats in. Thomas stelt zich open voor de zinvragen die de samenleving bezighouden en krijgt daarop ook respons. Verschillende programma's en programmaonderdelen zijn gemaakt in samenwerking met groepen uit de

Oosterhoutse samenleving. Zo weten bijvoorbeeld de Wereldwinkel, de basis-scholen en scholen voor voortgezet onderwijs Thomas te vinden als het gaat om exposities of kleine projecten. In bijna jaarlijkse tentoonstellingen lieten kunstenaars uit Oosterhout en omgeving zich inspireren door religieuze onderwerpen als het Zonnelied, het Hooglied, Engelen, een Kerstgedicht en andere religieuze thema's. Een uitvaartondernemer organiseerde met Thomas een expositie met een beursvloer, een aanbod aan gesprekken en workshops rond alles wat te maken heeft met onze sterfelijkheid. Het Filmhuis programmeert samen met Thomas spirituele films vaak met een spreker. Met de Stichting Kleurrijk Suriname werkte Thomas samen aan een programma voor hun goede doel. Met de Stichting De Verbinding zette Thomas een maand van de 'Wonderbaarlijke genezing' op het programma. Het laatst binnengekomen verzoek is te participeren in een project rond duurzaamheid. De startfilm draagt de titel 'The economics of happiness' en stelt de vraag 'worden we nu werkelijk gelukkig van al dat consumeren?'

De samenleving borrelt van 'spirituele energie', levensbeschouwelijke en religieuze vragen liggen voor het oprapen. Thomas heeft daarvoor 'een neus ontwikkeld', raapt ze op en maakt ze zichtbaar en expliciet. Dat levert niet onmiddellijk meer wekelijkse kerkgangers op. Kerk en samenleving zijn ver uit elkaar gegroeid. Maar Thomas is wel een herkenbaar gezicht van de Kerk in Oosterhout geworden. Een deur die open staat naar een andere werkelijkheid van stilte, ontvankelijkheid, thuis komen, 'niet ik maar Gij'.

Van profiel naar programma en verder

De Catharinaparochie is de grote context waarbinnen Thomas nu werkt. De samenvoeging en de veranderde positie van Thomas is nog pril maar er tekent zich al wel een ontwikkeling af. Zoals vrijwel alle kerken in Nederland heeft de Catharinaparochie te maken met 'de laatste generatie van de grote volkskerk'. Deelname aan vieringen loopt terug, parochianen, vrijwilligers en koren verouderen en jonge aanwas is er mondjesmaat. Kinderen doen hun eerste communie nog in vrij grote getale, maar daarna? Jongeren, ze zijn er, maar onze kerken - zelfs de kleinste - zijn voor hun aantal te groot. Binnen dat scenario van afbouw en terugloop - ik verwoord het wat aarzelend - lijkt Thomas, en dan vooral de open houding van Thomas die ruimte maakt voor authentiek zoeken en vinden, twijfelen en geloven, voor liefde voor traditie en het verlangen naar zelfexpressie, een aantrekkende en bindende factor. Het is pril, en het moet allemaal nog worden bewezen, maar rond Thomas lijkt zich de frisse energie te verzamelen van mensen die in de toekomst van de kerk geloven en die jong en vitaal genoeg zijn om daar werk van te willen en kunnen maken.

Thomas, gestart als een experiment, is nu stevig verankerd in het beleid van de Catharinaparochie. Met en binnen die parochie zal Thomas zijn weg zoeken in een samenleving en een kerk die snel veranderden. Hoe die weg zal verlopen, is zelfs voor de nabije toekomst moeilijk te voorzien.

mei 2012

Spirit

in Roosendaal

In 2006 besloot ik, na een aantal jaren les te hebben gegeven aan de hbo-opleiding 'theologie en levensbeschouwing' in Amsterdam en Hengelo, om de overstap te maken naar het basispastoraat. Ik had de behoefte om van theorie naar praktijk te gaan, dicht bij huis, terug naar mijn Brabantse wortels. Hoe zou ik op een zinvolle manier mijn deskundigheid op het gebied van spiritualiteit en filmpedagogiek in kunnen zetten in het bisdom Breda? Al snel viel mijn oog op een vacature van de drie stadsparochies in Roosendaal: een parttime aanstelling als projectmedewerker van 'Spirit in Roosendaal'. Een jaar eerder was dit stedelijke project gestart met de bedoeling om voor zinzoekers binnen en buiten de kerk, een stadsbreed, oecumenisch, spiritueel programma te ontwikkelen op het snijvlak van geloof, cultuur, verdieping, kunst, spiritualiteit, muziek en bezinning. Ik was meteen enthousiast over dit initiatief en dat enthousiasme werkte blijkbaar aanstekelijk, want ik kreeg de baan - ook al had ik tot dan toe geen ervaring in het pastoraat.

Sinds die tijd ondersteun ik met veel plezier de Werkgroep Spirit in Roosendaal bij het verzamelen en ontwikkelen van activiteiten die pleisterplaatsen zijn op de zoektocht van mensen naar spiritualiteit en levensoriëntatie. Letterlijk pleisterplaatsen, want de 'spirit' in Roosendaal is overal te vinden. Immers, *'de geest waait waarheen zij wil'*, naar de gelovigen in kloosters en kerken – protestants en katholiek – naar de film liefhebbers in de bioscoop, naar onze islamitische vrienden in de moskeeën, naar bewoners van verzorgingshuizen, naar wat heet 'ongebonden spirituelen', kortom naar zinzoekers.

Marjeet Verbeek

Zelf een 'zin' zoeker

Nu kan ik mijn enthousiasme voor Spirit in Roosendaal het best verklaren door het feit dat ik zelf een zinzoeker ben - al ben ik geen naïeve. Al jaren begeleiden mij de woorden van Gerard van het Reve: *"Eigenlijk geloof ik niets en twijfel ik aan alles, zelfs aan u. Maar soms, wanneer ik denk dat gij waarachtig leeft, dan denk ik dat gij liefde zijt, en eenzaam. En dat in dezelfde wanhoop gij mij zoekt zoals ik u."* Ik ben een twijfelaar. Geen beeld van god voldoet – al heb ik het 'goddelijke' wel ervaren op die paar momenten dat ik op ultieme grenzen stuitte. 'Donkere-nacht-momenten', waarop ik een liefdevolle aanwezigheid ontmoette die mijn wanhoop bestreed. Onuitsprekelijke momenten eigenlijk. Voor mij is god een mysterie, dat alle taal en elk beeld overstijgt.

En toch, wat zou ik moeten zonder woorden en beelden van het 'goddelijke'? Telkens word ik weer getroost door die menselijke scheppingslust, die me trakteert op de meest fascinerende beelden van het 'onkenbare'. Ik hou van geloofsverhalen, symbolen en rituelen. Mateloos word ik geboeid door dat grote en kakofone koor, dat bewegend leger van metaforen, dat al begon toen onze vroegste voorouders elkaar zin-volle verhalen vertelden, beelden schiepen en rituelen opvoerden. Dit boeiende proces duurt voort tot op de dag van vandaag. En ik zie het als mijn taak om bij Spirit in Roosendaal oude en nieuwe symbolen, mythen en riten tot leven te wekken, in de eerste plaats van het christendom, maar ook van andere religieuze tradities. Deze bevatten immers aanwijzingen voor onze diepste spirituele mogelijkheden. Religieuze verbeeldingen wijden ons in in het mysterie van ons bestaan, omdat ze onze eigen verbeelding oproepen. En wat is onze verbeelding anders dan een creatieve uiting van onze 'zin' om betere

werelden te scheppen. Verbeelding zoekt zin, heeft zin en geeft zin.

In het spoor van de verbeelding

Zo ook de verbeelding van al die vrijwilligers die deelnemen aan de werkgroep Spirit in Roosendaal. We zetten met onze missie hoog in. We willen een creatieve bijdrage leveren aan de opbouw en inhoudelijke vernieuwing van kerk-zijn in Roosendaal. We willen een aansprekend, oecumenisch gezicht tonen aan zinzoekers binnen en buiten de kerk. En we willen bestaande religieuze, spirituele en kunstzinnige tradities nieuw leven inblazen. Op het gebied van religie, spiritualiteit, kunst en geloof hebben de kerken immers van oudsher veel te bieden. De werkgroep heeft haar antennes echter niet alleen naar de kerk, maar ook naar de samenleving uitstaan. Geloven of het zoeken naar zin of diepte in het leven is immers niet een zaak van de kerk alleen. Moderne romans, poëzie, films, kunst en muziek raken evenzeer een spirituele snaar in mensen. Ook die bieden, evenals welke mythe of rite van welke plaats of tijd dan ook, aan het bewustzijn van mensen een verse stroom leven.

Een mystagogische benadering

Die dubbele beweging resulteert elk half jaar in een programma-aanbod dat enerzijds ontvankelijk wil zijn voor de geluiden van zinzoekers en dat anderzijds zinzoekers ontvankelijk wil maken voor de ervaring van het 'goddelijke'. De werkgroep verzamelt en ontwikkelt een aanbod dat divers, niet dogmatisch en laagdrempelig is. Een 'sportieve' fietstocht langs Mariakapelletjes, een 'luisterrijk' engelenklankspel, een 'creatieve' cursus mandalatekenen, een 'meditatief' ligconcert, een 'ontmoeting' rond islamitische kunst, een 'diepgravende' lezing over

Ontmoeting rond Islamitische kunst

palliatieve zorg, een 'spirituele' film over kloosterleven. Het zijn maar een paar voorbeelden van 'de grazige weiden' die we opzoeken en die dienen als voedingsbodemp voor onze religieuze verbeelding. En we nodigen mystagogen van binnen en buiten Roosendaal uit, die ons in kunnen wijden in onze religieuze verbeelding, op zoek naar de zin van ons bestaan. Daarom zijn veel activiteiten *meditatief* van karakter om zo mensen tot onthaasten, aandacht en inkeer te brengen. En *verdiepend* als beweging tegen de vervlakking van onze informatiecultuur in. Ook willen we *evocatief* zijn, in de richting van een wenkend visioen. Elke activiteit vraagt tevens een zekere *actieve* participatie van de deelnemers. Veel activiteiten zijn zowel *experimenteel* als *traditioneel* en vertalen spirituele tradities naar nieuwe vaak *kunstzinnige* vormen als

vindplaats voor het religieuze. Ook zoeken we naar vernieuwende *liturgische* vieringen en hebben we bijzondere aandacht voor *diaconie*, voor mensen in de marge van de samenleving. Tenslotte hebben we de *interreligieuze dialoog* hoog in het vaandel.

Krachten bundelen

Als oecumenische werkgroep wil Spirit in Roosendaal een impuls geven aan bestaande en nieuwe activiteiten op liturgisch, pastoraal, diaconaal, catechetisch, oecumenisch en kunstzinnig vlak. Steeds vaker leidt dat tot een thematische aanpak in samenwerking met bondgenoten in Roosendaal. Zo hebben we dit voorjaar gewerkt rond het thema *Mededogen in de 40 dagen tijd*. Zoals Karen Armstrong al zo overtuigend aantoonde met haar *Handvest voor Compassie* is mededogen het visioen van alle spirituele en religieuze tradities.

Mededogen werkt verbindend en is – om met Hein Stufkens te spreken – ‘*onze menselijke bestemming*’ bij uitstek. We vonden het is daarom een geschikt thema om samen met bondgenoten in Roosendaal op de kaart te zetten. In samenwerking met de catechetische Werkgroep Zin in geloven, de Werkgroep Klooster aan de Kade en de Werkgroep Diaconale Stad organiseerde Spirit in Roosendaal een divers aanbod rond mededogen. Een bezinnende workshop rond de hongerdoek *God onder ons; de werken van barmhartigheid* van de Togolese kunstenaar Sokey Edorh; meditatieve vespers op de zondagmiddagen in de vastentijd; een studiedag over de noodzaak tot mededogen in de ouderenzorg, met medewerking van het *Sant’Egidio* uit Antwerpen; een ligconcert met meditatieve klanken van het Boventoonensemble Diapason. En als sluitstuk een inspirerende lezing van Hein Stufkens.

thematische aanpak over hun eigen grenzen heen ook andere activiteiten bezochten. De samenwerking met bondgenoten in de stad trok bovendien een nieuw publiek. Krachten bundelen blijkt vruchtbaar.

Een bredere beweging

Spirit in Roosendaal staat niet alleen, ze maakt onderdeel uit van een bredere beweging. In het onderzoek *God in Nederland* uit 2006 bleek dat 26% van de Nederlandse populatie tot de categorie van de zogeheten ‘ongebonden spirituelen’ behoort. Dit zijn mensen die niet behoren tot een van de traditionele religieuze of spirituele organisaties, maar die zich in de samenleving actief inzetten voor mensenrechten, milieu, vrede, en zo meer. Hun waarden vertonen opvallende overeenkomsten met christelijke waarden als naastenliefde, gerechtigheid en compassie.

Spirit
in Roosendaal

STUDIEMIDDAG
OUDERENZORG
4 MAART 2012
14.00 UUR, ST. ELISABETH

LIGCONCERT
DIAPASON
9 MAART 2012
20.00 UUR, JOSEPHKERK

Mededogen
Compassion

FILM
STRAIGHT STORY
15 MAART 2012
19.30 UUR, DEKENAAT

LEZING
HEIN STUFKENS
29 MAART 2012
20.00 UUR, ST. ELISABETH

VOOR MEER INFORMATIE: WWW.SPIRITINROOSENDAAL.NL
OPGAVE: SPIRITINROOSENDAAL@GMAIL.COM / 0613932718

Elke activiteit trok zo zijn eigen publiek, maar het viel ons op dat veel deelnemers juist vanwege de samenhangende

Spirit in Roosendaal is een poging om op lokaal niveau de kloof te overbruggen tussen wat de christelijke traditie te bieden heeft enerzijds en de hedendaagse spirituele vraag anderzijds. We gaan de uitdaging aan van de spanning tussen de christelijke traditie en hedendaagse spirituele verlangens. In zekere zin zijn we de *verkenners* van de kerk. En wie komen we dan tegen? Veel bezoekers hebben een traditionele christelijke achtergrond, maar bij sommige activiteiten treffen we ook deelnemers aan die niet zijn opgegroeid binnen een van de christelijke kerken. Allen zoeken naar gelovige verdieping en voeding, soms omdat ze daartoe gestimuleerd worden vanuit hun eigen traditie, soms omdat ze die binnen hun eigen parochie of gemeente niet meer vinden. Onze deelnemers zijn gericht op hun eigen spirituele groei, maar vaak speelt ook een diaconale interesse een rol. De samenstelling van onze zinzoekers is

dus divers en vormt een afspiegeling van de huidige samenleving.

In alle bescheidenheid durf ik te zeggen dat Spirit in Roosendaal een speelveld biedt van religieuze verbeelding voor ongebonden spirituelen, bezinnenden en christenen, waarbij we voortdurend in gedachten houden dat de identiteit van mensen vandaag de dag fluïde is. De hedendaagse mens laat zich niet meer zomaar vastleggen, hij is op zoek. Om met

Petra Galama te spreken: *“Het is boeiend om gezamenlijk op dit fundament het kerkelijk huis op te bouwen als een ruimte waar God leeft en waar mensen deze levendigheid aan den lijve ervaren. Hierbij gaat het ook om een grondhouding van vertrouwen op God als inspirerend kunstenaar en op de unieke inspiratie van de betrokkenen.”*

En ja, soms wordt een bijeenkomst van Spirit in Roosendaal inderdaad een uitdrukking van een oud, religieus ideaal: het samengaan van het ware, het goede en het schone, dat ons een kijkje geeft in een uiterste werkelijkheid, die we ‘God’ noemen. Want soms, als de religieuze verbeelding werkelijk tot spiegel van de ziel wordt, vinden we ‘zin’.

VOEDSEL VOOR DE ZIEL

door: Trudy Frickel en Gerard Oostveen

Vanuit de overtuiging dat de joods christelijke traditie veel te bieden heeft voor mensen van nu, proberen we een programma te maken dat voedt, stimuleert en verrijkt. Met andere woorden: ‘Voedsel voor de ziel’.

Denk hierbij aan films met nabespreking, een leesclub, concerten, workshops, meditatie en lezingen. In september a.s. wordt er voor de tweede keer een expositie gehouden, waarbij plaatselijke kunstenaars zijn uitgenodigd te werken aan het thema Levenskunst. Er is volop belangstelling daaraan mee te doen.

Voor de film ‘As it is in heaven’ mochten we 50 bezoekers verwelkomen, dat bracht na afloop een levendige discussie, onder het genot van een drankje. Zo was het een ‘avondje uit’.

Kerstconcerten worden uitgevoerd door plaatselijke koren of Harmonie. Sfeerverhogend is de kleine kerstmarkt in de kerk, waar niet-commerciële instellingen hun ‘waren’ verkopen. Onze bloemen-

groep maakt kerststukjes, waarvan de opbrengst is bestemd voor het SOS-kinderdorp dat we vanuit de kerk steunen. De wereldwinkel staat er met kerstversieringen en Amnesty met kaarten en kaarsen.

Met plaatselijke goede doelen initiatieven vullen we dit aan. Iedereen verkoopt iets voor zijn ‘goede doel’. En de kerststukjes zijn een gewild product. De bloemengroep spaart het hele jaar schaalpjes en vazen. Veel groen komt uit hun eigen tuinen, ze besteden er een hele dag aan om de kerststukjes te maken en ze staan op de markt te verkopen.

Zomaar, voor het goede doel!

We presenteren ons met een fraai uitgevoerde flyer, soms per onderwerp, soms met een reeks onderwerpen. De flyer heeft een eigen stijl, waarmee we hopen op herkenbaarheid. Ze maken echter een (te) groot deel uit van ons budget. De organisatie, de uitvoering en het creatieve denken is vrijwilligerswerk.

Met 7 personen zijn we een enthousiaste club, die soms handen te kort komt.

En daar is het ons allemaal precies om te doen!

Gelukkig horen we van bezoekers "Dat er veel te halen is bij voedsel voor de Ziel".

Parochie Heilige Geest in samenwerking met de parochie Dongen en Klein Dongen –Vaart
Voedselvoordeziel@parochieheiligegeest.nl

=====

Wie is heilig voor mij?

De derde editie 2012 van onze periodiek zal als thema hebben:

'heiligenverering'.

Wij verwachten dat veel collega's er belangstelling voor zullen hebben. De heiligenverering anno 2012 ziet er anders uit dan bijvoorbeeld 60 jaar geleden. Heiligverklaringen zijn niet meer alleenzalmakend.....

De redactie nodigt u uit uw eigen heilige voor het voetlicht te brengen.

Put u niet uit in alle mogelijke zakelijke details, maar geef aan:

Wie is een religieuze identificatiefiguur voor mij en waarom?

Wat maakt zijn/haar spiritualiteit in mij wakker en hoe "helpt" hij/zij mij?

Wat vind ik van deze heilige terug in het werk wat ik doe?

Wat is er zo bijzonder aan die heilige met betrekking tot de huidige samenleving en de kerk?

Heeft hij/zij een boodschap aan de wereld?

Stuur uw verhaal vóór 1 september naar: fdvermeulen@home.nl

De redactie.

GEWOON ANDERS, ANDERS DAN GEWOON

Pastor in een klooster

door: Bert Thönissen, p.w.

Eind 1998 trad ik in dienst van de zusters Franciscanessen van Sint Anna te Oudenbosch. Voordien had ik tien jaar lang gewerkt in diverse parochies. Die ervaring had ik niet willen missen en acht ik onontbeerlijk om het werk in een klooster goed te kunnen doen. Je moet de veelzijdigheid en de dynamiek van het basispastoraat ervaren hebben om de betrekkelijke eenzijdigheid en de tragiek van dit werk aan te kunnen. Ik heb te maken met een groep van oude en alsmaar ouder wordende religieuzen, een gemeenschap van geëngageerden die in een afbouwfase verkeert, die op weg is naar het einde. Het is daarom goed om zelf al wat ouder en meer bedaard te zijn en te kunnen beschikken over een brede kennis en ervaring. In het klooster beleef je het kerkelijke leven heel geconcentreerd. En onderschat niet wat bejaarde zusters hebben meegemaakt in hun lange leven en in het verschillende werk dat zij hebben verricht. Zij hebben veel beleefd en tot stand gebracht in allerlei en soms extreme missionaire situaties in binnen- en buitenland.

Werken in de parochie heb ik ervaren als werken in de breedte en dat heeft mij gevormd. Voor mij was het gaan werken in het klooster een kans om te werken in de diepte, meer gericht, meer bepaald en meer gestructureerd. Ik werk met een heel specifieke groep van mensen en wat ik aan werk doe is helder en begrensd. Ook het wanneer is duidelijk. Zo ben ik op de avonden bijna altijd vrij. Om 20.15 uur begint het avondgebed. Daarna wordt het stil hier in het klooster. Ook door de dag houd ik rekening met het ritme van het kloosterleven, de vieringen in de kapel, de vaste tijden van de maaltijden, van rust en recreatie. Ook mijn werk in de weekenden is beperkt. In de regel werk ik twee zondagochtenden per maand. Daar staat tegenover dat ik flexibel ben en ook moet zijn. Met mijn vaste werkrooster ga ik vrij om, op basis van vertrouwen. Men weet dat men altijd een beroep op mij kan doen. In principe ben ik altijd beschikbaar, behalve op bepaalde dagen die ik vooraf aangeef. Als het nodig is ben ik er en waar nodig werk ik door. Conform mijn contract werk ik 36 uur per week. Extra uren, die ik regelmatig maak, compenseer ik in tijd. Bij

mijn aanname werd benadrukt dat ik geen overuren mocht maken, niet alleen omdat het mijn werkgever extra geld zou kosten, maar ook omdat men daar slechte ervaringen mee had. Mensen kunnen zichzelf uitputten en de vraag is of men in de gewone werktijd wel efficiënt werkt als de vaste werkuren niet volstaan. Ik heb het altijd gek gevonden dat men het in het parochiewerk niet meer dan normaal vond – en vindt? - dat je overuren, zelfs veel overuren maakte en dat zonder vergoeding. Het betaalt zich uiteindelijk terug in overspannenheid, ziekteverlof en werkverzuim. God zij dank en dankzij het beleid en de zorg van de zusters ben ik twaalf jaar lang nooit ziek geweest.

“Wij willen niet dat u overuren maakt”. Dat was en is wijs. Men is goed voor mij en ik probeer dat te zijn voor de zusters. Zo is er in de loop van de jaren een sterke band gegroeid, een wederzijdse loyaliteit. Ook nu het nieuwe er allang van af is en het werk minder uitdagend is dan het ooit was, zet ik mijn taken voort in oprechte trouw.

In de parochie heb je te maken met heel verschillend werk met een scala aan mensen. In een klooster heb je te maken met meer beperkte taken en een beperkte en overzichtelijke groep mensen. Is het werken in een klooster daarom gemakkelijker? Ik denk het niet. In een parochie kan je je richten op groepen die jou liggen en op werkzaamheden die bij jou passen. Je hebt collega's en het kan komen tot een taakverdeling. Het werk in een klooster is anders. Je werkt binnen strikte kaders en met duidelijke beperkingen die alleen maar toenemen, gegeven de voortdurend afnemende menselijke mogelijkheden. Er is geen ontsnappen aan. Met deze mensen moet je het doen. Enkel vrouwen, enkel bejaarden, enkel religieuzen. En meestal werk je alleen en dat is best eenzaam. Gelukkig woont hier een priester, al 87 jaar oud, met wie ik een bijzonder goede collegiale en vriendschappelijke band heb.

In de parochie had ik het vaak het gevoel dat ik mijn boodschap kwijt moest aan mensen die er vaak niet eens van wilden horen. Het was allemaal leuk en wel zolang je maar niet over God begon of over Jezus Christus. In een klooster kun je zonder schroom spreken over de geloofsmysterieën. Er is meer gretigheid. Hier vraagt men om de Boodschap. Men hongert naar het Woord.

Tegelijk moet ik dat relativeren. Zoals veel oude mensen met de jaren minder gaan eten, zo bemerk ik ook dat de geestelijke honger afneemt. Het hoeft allemaal niet meer zo nodig. Het boeit minder dan voorheen. Wat men van vroeger kent blijft het meest vertrouwd en het verleden leeft het sterkst.

Vooraf in de eerste jaren dat ik hier werkte was er een geestelijke honger. De zusters waren met pensioen en nog vitaal. Na een leven lang van hard werken, hadden ze eindelijk tijd. Ze wilden leren en ik mocht

voor hen een venster op de wereld zijn. Ik las sprookjes met hen, op zoek naar religieuze boodschappen, we keken naar spirituele films en we haalden inspirerende mensen in huis zoals Hein Stufkens.

Van lieverlede is het aantal zusters aanzienlijk afgenomen en de vitaliteit van de overgeblevenen is sterk verminderd.

Het is nu zaak om het uit te houden. Er is minder mogelijk dan weleer. Je krijgt minder reacties. Er worden nauwelijks nog vragen gesteld. Het gesprek wordt moeilijker. Waar ik vroeger zelfs popmuziek durfde te laten horen in de liturgie – niet altijd tot ieders genoegen – daar ben ik nu veel voorzichtiger en beperk ik me vooral tot kloosterlijke gezangen.

En toch. Werken in het klooster is werken op het snijvlak tussen Kerk en maatschappij. Het is buiten de parochiewereld, maar niet de harde en zakelijke werkelijkheid die mijn collega's kennen die in ziekenhuizen werken en in verpleeg- en verzorgingshuizen.

Actieve religieuzen, zoals de zusters van Sint Anna, hebben altijd gewerkt vanuit de Kerk midden in de samenleving.

Ik wilde graag werken in de wereld van de religieuzen. In mijn studietijd ben ik vertrouwd geraakt met hun wereld. Ik heb in een stadsklooster gewoond, bezocht abdijen en raakte bevriend met paters van verschillende pluimage. Ik ben de zusters van Sint Anna dankbaar voor de kansen die ze mij bieden. Ik heb KPV kunnen doen, wat mij beproefd en gelouterd heeft en ik heb een jaar lang ervaring kunnen opdoen in het onderwijs toen het bestuur bereid bleek om mij, voor de duur van een jaar, halftijds uit te lenen aan een middelbare school ter vervanging van een ernstig zieke leerkracht.

Hier bij de zusters kan ik mij toeleggen op liturgie en verkondiging, op groepswork en individueel pastoraat. Dat doe ik graag, daar ben ik goed in en daar krijg ik alle tijd en ruimte voor.

Bezoekers verbazen zich soms over het niveau van de eredienst zoals wij die vieren. Wij hebben de kans en krijgen de gelegenheid om er alle zorg en aandacht aan te besteden.

Het werk alhier is natuurlijk veel minder dynamisch dan in een parochie. Ik ga voor in één enkele kapel, soms in een huiskamer, voor steeds dezelfde groep mensen, die alsmäär minder groot en sterk wordt. Het is een kwestie van trouw en het volhouden met elkaar, want niet

alleen zij, ook ik word ouder en stoot op mijn grenzen.

Van meet af aan heb ik me hier in het klooster thuis gevoeld. Ik voel me welkom, al laat men ook wel eens voelen dat je toch geen priester bent. Het klooster is geen ideale wereld. Het is een kleine wereld, waarin de spanningen soms groot zijn, omdat de mensen zo opvallend verschillend zijn.

Tegelijk is het een spirituele wereld. De gemeenschapsviering vormt het hart van de dag. Alles is daar op gericht. De gemeenschapsviering en het getijdengebed vormen het hart van het bestaan van de zusters.

Werken in een klooster. Het is gewoon pastoraal werk en toch anders. Het is anders dan wat gewoon is in het pastorale veld. Het is goed, al vergt het geduld en uithoudingsvermogen. Roem en succes kan je hier niet behalen. Je moet het hebben van de kleine dingen die voldoening geven. Dat je af en toe een steen verlegt. Dat je af en toe een venster opent of een deur openzet. Dat je mensen vreugde mag schenken en vrede. Ik doe het voor de mensen die ik al zo lang en zo goed ken, die soms een open boek zijn en die soms ook gesloten blijven. Ik doe het voor deze zusters die bijzonder zijn en toch zo gewoon en die ik een goed hart toedraag als mens en pastor.

Sint Anna, Oudenbosch, 1 mei 2012

=====

Recensie:

Il y a longtemps que je t'aime (2008) – Regie: Philippe Claudel

door: Wiel Hacking, pastoraal werker

Fijnzinnig verteld, scherp geobserveerd, met mededogen voor het menselijk tekort laat Claudel ons de achtergronden zien van de 15-jarige gevangenschap van Juliette. Vanaf het moment dat ze, na haar vrijlating uit de penitentiare inrichting, wordt opgehaald door haar zus Léa tot het moment, waarop Juliette tegenover Léa bekent waarom ze haar zontje van zes een barmhartige dood heeft laten sterven, blijf je als kijker aan het beeldscherm gekluisterd: geboeid, verbijsterd en geraakt.

Juliette was arts en is veroordeeld voor moord op haar zesjarige zoon Pierre. Als ze de gevangenis verlaat, heeft ze in de voorbije periode nauwelijks contact gehad met haar familie. Haar jongere zus Léa vangt haar op in haar huis, waar ze woont met haar man, haar twee geadopteerde dochtertjes P'tit Lys en Emilia en haar schoonvader. Juliette is een gesloten, introverte, ook enigszins wantrouwige vrouw, terwijl Léa, die literatuur doceert op de universiteit, alles doet om Juliette te laten voelen hoeveel ze van haar zus houdt.

Verborgen

De film bestaat uit telkens korte fragmenten, die bij elkaar een beeld tekenen van de ontwikkeling die de relatie van Juliette en Léa doormaakt. Die fragmenten laten ook zien, hoe de omgeving van de twee zussen een rol speelt in de ontwikkeling van hun relatie. De film is ook het verhaal over de kracht,

die twee kwetsbare vrouwen weten aan te boren om – ieder op hun eigen manier – overeind te blijven in een leven vol onzekerheden, teleurstellingen en tegenstrijdheden. De regisseur brengt alle spelers tot een wijze van acteren, die erg naturel aan doet. Kristin Scott Thomas in de rol van Juliette en Elsa Zylberstein als Léa zetten hun personages zeer overtuigend neer.

Het verhaal laat op verschillende (zelfs vele) momenten zien, hoezeer mensen zich laten leiden door wat ze voor anderen verborgen houden. Want er is veel dat verborgen blijft, of moet blijven. De veroordeling van Juliette, wanneer ze gaat solliciteren als secretaresse in een ziekenhuis. De muzikaliteit van Léa, die verborgen blijft voor haar geadopteerde dochter P'tit Lys. Het eigenlijke beroep van Juliette, als P'tit Lys daarnaar vraagt. En in het zwembad het feit, dat Léa überhaupt een zus heeft. Maar ook de vasthoudende geslotenheid van Juliette over de motieven van haar daad, die tot de veroordeling heeft geleid. En tenslotte het zoeken naar medische informatie (zonder Juliette daarin te kennen) door Léa om

erachter te komen wat haar zus feitelijk heeft gedaan. Al deze geheimen kunnen gezien worden als een overlevingsmechanisme, want het prijsgeven ervan zou de kwetsbaarheid van de dragers ontoelaatbaar groot maken.

Biecht

Maar ten leste wordt het grote geheim achter de daad van Juliette – als in een biecht – geopenbaard. Door de vasthoudende liefde van Léa wordt Juliette uitgenodigd, of misschien wel gedwongen, haar introverte houding prijs te geven. Geëmotioneerd laat ze haar zus – en de

kijker – delen in haar verdriet om het verlies van haar zoon. Iets van dat verdriet was al voelbaar, maar nog zeer ingehouden, ergens halverwege de film, als Juliette in het Musée des Beaux-Arts in Nancy het schilderij *Le Douleur* (Het verdriet) van Emile Friant aanschouwt. Maar nu, op het einde van de film, komt het verdriet in alle hevigheid tot uiting. Juliette vertelt, dat ze de vijftien jaar gevangenis heeft geaccepteerd als consequentie van haar handelen. Maar: 'De ergste gevangenis is de dood van een kind,' zegt ze.

De laatste confrontatie van de twee zussen brengt het verhaal tot een dramatische climax. De biecht tegenover Léa is voor Juliette vooral een harde confrontatie met zichzelf. Maar lucht ook op. Dat is immers ook de functie van een biecht: dat je niet langer alleen rond loopt met een geheim dat moeilijk of niet te dragen is, en dat je de kans gegeven wordt een nieuw begin te maken. Zo'n functie kan de biecht alleen maar vervullen als het luisteren van de biechtvader (biechtmoeder, in dit geval) een liefdevol luisteren is en het oordeel barmhartig. Een andere belangrijke voorwaarde voor de bevrijdende werking van de biecht is, zoals we ook zien in films als *Dead Man Walking* (1995) en *Troubled Water* (2009), dat de biechteling haar daad in volle omvang onder ogen ziet. Dan pas is Juliette in staat om de voor haarzelf bevrijdende woorden te spreken: 'Ik ben er.'

=====

Verslag van de extra ALGEMENE LEDEN VERGADERING VPW-BREDA, 2 mei 2012
Roosendaal, Dekenaal Centrum, 10.15-12.00 uur

Aanwezig: 23 leden

Michaël Bastiaansen, Ton Beugelsdijk, Henk Berflo, Fons Burm, Marion Corvers, Els Ettes, Jan Foesenek, Piet van Gorp, Wiel Hacking, Wim van Harmelen, Jan Hopman, Myriam de Jong-Smits, Geerten Kok, Kees Luijkx, John Mersel, Eveline van Ommering, Ria van Oorschot-van Overveld, , Lenie Robijn, Jan van der Sman, Piet Swinne, Liesbeth Verkade-van Zantvliet, Frans Vermeulen, Katrien van de Wiele.

Afwezig met kennisgeving: 46 leden

Joost Adriaansen, Carl van Boxel, Jan Brok, Jan Damen, Peter Derks, Marjan Dieleman, George Dirven, Jaap Ditters, Riek Engelen, Lia Epskamp, Wilhelmine Franken-Renard, Franca Graafmans-Geerts, Marijke van Harmelen, Peter van Hecke, Fons van Hees, Jeanine Heezemans, Jan Huijsmans, Steven de Koning, Ben Kortmann, Piet de Leeuw, Netty de Louwere, Ad van Loveren, Marjan Luijben, Elly Maas, Marianne van Maasacker, Ria Mangnus, Piet de Meijer, Nico Nooren, Jan van Oers, Hein Paulissen, Noëla Polet, Wim van Reen, Jan van Riel, Peter de Rooij, Vincent Schoenmakers, Henny Spooren-Schaart, Jan van Steenoven, Toon Stoop, Mirjam Tielemans-Kunen, Wim Tobé, Hubert Tonino, Pauline Vermeulen-Dekker, Jan Voeten, Kees Waas, Annemiek Waij, Wilhelmine Wensing-Krols.

Deze leden wensten ons een vruchtbare vergadering.

Agenda:

- 1. Welkom en openingswoord door Marion Corvers**
- 2. Verslag van de ALV dd 13 oktober 2011**
- 3. Studieochtenden**
- 4. Bestuursverkiezing**
- 5. Rondvraag**

De VPW-Breda kwam vandaag speciaal bijeen voor de verkiezing van nieuwe bestuursleden. Drie kandidaten hadden zich gemeld na de "brandbrief" van Marion Corvers, die gedurende de laatste twee jaar voorzitter ad interim was! Het voortbestaan van de VPW-Breda hing aan een zijden draadje. Het was "nu of nooit". Marion zat deze extra ALV dan ook voor de laatste keer voor. En of het zo moest zijn: ook voor laatst in het Dekenaal Centrum Roosendaal, om-dat het gebouw niet langer beschikbaar is voor onze bijeenkomsten.

Welkom en openingswoord

Marion heette iedereen van harte welkom en memoreerde nog eens de penibele bestuurs situatie. Ze toonde zich speciaal dankbaar dat het toch gelukt was om collega's te interesseren voor een bestuursfunctie. Haar openingswoord betrof een toepasselijke tekst van Toon Tellegen: "Alles gaat voorbij " (zie: toontellegen.hyves.nl)

Verslag van de ALV van 13 oktober 2011, gepubliceerd in de Periodiek van 2012-1. Tekst en inhoud werden door de vergadering in orde bevonden, onder dankzegging aan de notulist.

Studieochtenden:

Twee studieochtenden hebben we nu achter de rug, één op 16 februari 2011 in de pastorie van de Bredase Laurentiuskerk (zie: ww.benedictijnstimemanagement.nl), en één op 9 november 2011 in het Dekenaal Centrum Roosendaal (zie: www.prekenisprachtig.nl). De deelnemers vonden deze bijeenkomsten dermate geslaagd, dat zij het bestuur verzochten om elk jaar rond februari een dergelijke studieochtend te organiseren. De leden vinden zo'n activiteit precies passen bij de taak van een VPW-afdeling. Het gaat daarnaast om ontmoeting en uitwisseling. Verschillende voorstellen passeerden de revue. Het bestuur houdt ze allemaal in portefeuille en draagt er tevens zorg voor dat de agenda van het bisdom niet wordt doorkruist.

Bestuursverkiezing

Marion gaf de kandidaten gelegenheid om zich aan de vergadering te presenteren. Liesbeth Verkade-van Zantvliet en Henk Berflo werd gevraagd de stemcommissie te vormen. Er waren 23 leden aanwezig, waarvan er vier een machtiging konden overleggen. In totaal werden dus 27 stembriefjes uitgedeeld.

De uitkomst was: 1. Wiel Hacking: 27 stemmen, 2. Frans Vermeulen: 26 stemmen en 3. Jan Hopman: 23 stemmen, waarmee alle drie ruimschoots het vertrouwen van de vergadering ontvingen. De stemming om het voorzitterschap van de afdeling verliep naar verwachting: 1. Wiel Hacking: 24 stemmen, 2. Jan Hopman: 2 stemmen en 3. Frans Vermeulen: 1 stem.

De samenstelling van het bestuur is daarmee voor vier jaar veiliggesteld:

1. Wiel Hacking: voorzitter
2. Frans Vermeulen: secretaris
3. Ria van Oorschoot-van Overveld: penningmeester (twee jaar geleden gekozen)

4. Jan Hopman: bestuurslid.

Wiel en Marion verwisselden onmiddellijk van plaats, waarbij Wiel dankte voor het in hem gestelde vertrouwen. Ria dankte daarop de aftredende voorzitter hartelijk: Marion kwam in 2005 in het bestuur, werd later - toen Lia Epskamp aftrad - voorzitter en ging vervolgens geruisloos een tweede termijn in: *ad interim!* Haar bestuurlijke kennis en betrokkenheid is voor de VPW-Breda van grote betekenis geweest. Marion beloofde deze betrokkenheid als gewoon lid van de afdeling gestand te blijven doen. Met een schitterend boeket bloemen werd de dank van de vergadering kleurrijk zichtbaar gemaakt. Eenzelfde ritueel viel de nieuwe secretaris ten deel, die jarenlang in de wachtkamer had gezeten vanwege het hardnekkige gebrek aan een gekozen voorzitter. Ook hij dankte de vergadering voor het in hem gestelde vertrouwen en nam de bloemen - blij en verrast - in ontvangst!

Rondvraag

Els Ettes vroeg naar de tekst van de lezing van Mirjam Dirx dd 13 oktober 2011. Frans deelde aan alle 23 deelnemers ter plekke een exemplaar uit. De afwezige leden krijgen de tekst via de digitale post.

Wim van Harmelen memoreerde het feit dat er in een parochie voor de vicaris-generaal werd gebeden, bij gelegenheid van diens herbenoeming. Geerten Kok wees op de mogelijkheid dat 4 oktober 2012 zou kunnen samenvallen met een diocesane VPV-dag.

Het bestuur zal in dat geval tijdig uitzien naar een andere datum voor de jaarlijkse ALV.

Fons Burm zou graag in de komende periodiek een ledenlijst zien opgenomen: de redactie zal daar zorg voor dragen. Ton Beugelsdijk noemde 7 juni 2012 als datum voor de landelijke ALV: de uitnodiging is voor alle leden bestemd. Frans Vermeulen

vroeg John Mersel iets te vertellen over zijn deelname aan het ICORA-LKR overleg: de cao-welzijn, waaraan het salaris van de pw is gekoppeld, laat momenteel geen wijzigingen toe, het gesprek verloopt traag en moeizaam. We beloofden dit onderwerp op de agenda van de komende ALV te plaatsen. PNB: Tom van der Rijken zit in de adviesraad en Peter van Hecke in het bestuur namens de emeriti. Onze dank gaat uit naar de collega's die zich belangeloos inzetten voor de primaire en

secundaire arbeidsvoorwaarden. Henk Berflo herinnerde er aan dat het PNB tot de vijf beste van Nederland behoort, met een hoge dekkingsgraad.

Frans Vermeulen liet weten de namen van het nieuwe bestuur meteen naar het landelijk bestuur te zullen doorseinen en ook naar het bisdom van Breda.

Marion Corvers: "Alles gaat voorbij", maar niet de geest die ons bezielt en samenvoegt om onze taak zo goed mogelijk te vervullen.

Daarop sloot Wiel Hacking de vergadering en nodigde iedereen uit aan tafel voor een heerlijke lunch, bereid door zuster Francine en Colinda. We namen er uitgebreid de tijd voor! Met dank aan Myriam de Jong-Smits, die de fotoreportage van deze extra ALV voor haar rekening nam!

LEDEN VPW-BREDA per 31 mei 2012

<i>Joost Adriaansen</i>	Jeanine Heezemans	Wim van Reen
Michaël Bastiaansen	Paul Heye	<i>Jan van Riel</i>
Cas van Beek	Jan Hopman	<i>Willem van der Riet</i>
<i>Jos van Beek</i>	<i>Jan Huijsmans</i>	Lia Rijbroek-vd Heijkant
<i>Henk Berflo</i>	Myriam de Jong-Smits	Lenie Robijn
<i>Ton Beugelsdijk</i>	Gerard Kester	<i>Peter de Rooij</i>
<i>Carl van Boxel</i>	Geerten Kok	Vincent Schoenmakers
Jan Brok	Steven de Koning	<i>Jan van der Sman</i>
<i>Jac Brooijmans</i>	Giny van der Korput	Rud Smit
<i>Tom Brooijmans</i>	<i>Ben Kortmann</i>	Henny Spooren-Schaart
<i>Harrie Buijssen</i>	<i>Simon Kuyten</i>	<i>Jo Staps</i>
<i>Fons Burm</i>	Ineke Leemput-vd Wiel	Jan van Steenoven
<i>Albert Claes</i>	Piet de Leeuw	<i>Toon Stoop</i>
Marion Corvers	<i>Frans Leijgraaf</i>	Piet Swinne
Jan Damen	<i>Netty de Louwere</i>	Bert Thönissen
Peter Derks	Ad van Loveren	Mirjam Tielemans-Kunen
Marianne Dieleman-Fopma	Marjan Luijben	<i>Wim Tobé</i>
George Dirven	<i>Kees Luijkx</i>	<i>Hubert Tonino</i>
<i>Jaap Ditters</i>	<i>Elly Maas</i>	<i>Harry de Valk</i>
Jan van den Elzen	Marianne van Maasacker	Alida van Veldhoven
Riek Engelen-van Haaren	Paul de Maat	Liesbeth Verkade-van Zantvliet
Lia Epskamp	Ria Mangnus	Frans Verkleij
Els Ettes	Jan van Meer	<i>Frans Vermeulen</i>
Jan Foesenek	Piet de Meijer	Pauline Vermeulen-Dekker
Wilhelmien Franken-Renard	John Mersel	<i>Anton Vernooij</i>
Frans van Geyt	Nico Meurkens	<i>Willy Vervaet</i>
<i>Piet van Gorp</i>	<i>Zr. Francesco Michielsen</i>	<i>Wim Vervaet</i>
<i>Franca Graafmans-Geerts</i>	<i>Nico Nooren</i>	Jan Voeten
Wiel Hacking	<i>Jan van Oers</i>	<i>Benno Vroklage</i>
<i>Marijke van Harmelen-Tegelaers</i>	Eveline van Ommering	Kees Waas
<i>Wim van Harmelen</i>	Ria van Oorscot-van Overveld	Annemiek Waij
<i>Peter van Hecke</i>	Hein Paulissen	<i>Wilhelmien Wensing-Krols</i>
Jacqueline van Heel	<i>Noëla Polet</i>	Katrien van de Wiele
Fons van Hees	<i>Walter Poppe</i>	Jan-Maarten Witteveen
Yvonne Heesterman-Heijmans	Maickel Prasing	<i>Andrea Ypma</i>

In totaal 105 leden

Namen van emeriti in *cursief*